

14.08.2025

UKA2025/147

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Pisortat ingerlatsiviini kalaallit oqaasiisa pisortatigoortumik atuutsinneqalernissaasa saniatigut oqaatsit nutserneqartarnissaannut piumasaqaatip peersinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut allannguutissamik siunnersuummik suliaqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq)

Tunngavilersuutit:

Namminersornermut Inatsimmi, inatsimmi pineqartumi Inatsisartunik Naalakkersuisunillu pilersitsinissamut inatsit atortakkatsinni ersarilluinnartumik allaqqavoq nunatsinni taamaallaat ataasiinnarmik pisortatigoortumik nassaassaqartoq:

Kalallit oqaasii.

Kisianni, ukiut ingerlanerini nutaanngilisumik aqutseriaatsimik tunuliaquteqarluta ingerlatsisimavugut. Taanna nunasiaataagallarnitsinniit sinnikut ilagaat, tamannalu inuiaqatigiitsinnut annertuumik sulii artukkiisarpog, kalaallit inuiaqatigiivinit akilerneqartartumik.

Naleqqutinngik. Taama naatsigisumik pisortat ilusilersugaanerit uatsinnut atortitarpug taasinnaavarput, aningaasartuutitigut artukkiisoq inuiaqatigiinni pisuujunerusuniluunniit imminnut taama atugassiisoqarneq ajorpoq. Uagummi sulii inatsiseqarpugut nunasiaataasimanerup sananeqarsimanera malillugu sulii salliutitsisunik nutaanngilisimatigisunik. Ingerlariaqgeriarta. Kunngeqarfiummi iluani nunat allat imminnut nutserisarnissamut taama annertutigisumik piumaffigineq ajorput. Uagut kisitta nunatsinni pisortat tamatigut pisussaattippaatigut inatsiserpassuit arlaqartut akimorlugit danskit oqaasiinut nutserisarnissamut, imaluunniit danskit oqaasii atussagivut, qanorluunniit nutsikkat atuarnissaqanngitsigiluarpata allaat. Ingerlaqgeriarta, sapinngisarpugut tamaat inuiaqatigiippugut ilusilersorniartigut nammineq pisortatigoortumik oqaatsivut aallaavigalutigik.

Danskit oqaasiisa atorneqartuaannarnissaannut piumasaqaatit tamaasa peerniartigit. Nunatta pisortatigoortumik oqaasiisa saniatigut nutserinissamut piumasaqaataasut peerniartigit. Inatsisit arlaqartut aqqutigalugit piumasaqaatigiunnaarlugu, pisortatigoortumik danskit oqaasii allallugillu atussagivut, pisortani oqilisaassiniarta

pisariaqarsorineqartut kisiisa nutserneqartarnissaasa ukattarineqartalernissaat, soorlu ullutsinni tuluit oqaasii taamatut ingerlakkivut.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip atortussanngortinneqarnera Naalakkersuisunut allannguutissamik siunnersuummik saqqummiussaqaarnissaanik piumasaqaatitaqarpoq, taamaalilluni pisortat pisussaaffigiunnaarlugu, imaluunniit piumasaqaataajunnaarluni danskit oqaasiisa atorneqarnissaannut.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip atortussanngortinneqarnera minnerpaamik Naalakkersuisunut allannguutissamik inatsisinut¹ kaajallaasitanut², najoqqutassanut assigisaannullu³, imaluunniit suli amerlanerusunut siunnersuuteqaarnissaannik saqqummiussaqaarnissaannut pisussaaffiliineq. Sooq amerlanerusoqarsinnaaneranut pissutaavoq Naalakkersuisut nunatsinni inatsisit atuuttut nakkutigeqqissaanngimmatigit.

Naalakkersuisut tupaallannaqisumik isumaqataapput inatsisit sorliit oqaatsinut allanut nutserneqartussaanerannut piumasaqaateqaarnersut, allaat pisortatigoortumik oqaatsivut naluaat; kalaallit oqaasii. Inatsisartunut ilaasortap Hans Enoksenip (Naleqqamiit) § 37-mut apeqqutaanut akissummi⁴ nassuerutigineqarmat, ilaatigut ima oqaaseqaateqarluni:

“Inatsisit aalajangersimasut, peqqussutit, malittarisassat allatigullu piumasaqaatit pisortat suliffeqarfiutaasa danskit oqaasiinik atuinissamik/ilaatigut nutserinermik piumasaqaateqarneq ilanngullugu piumasaat, imaluunniit piumasarisinnaasaat pillugit, danskit oqaasii atorlugit/uani nutserneqartussaanerannut piumasaqaat ilanngullugu ullumikkut ataatsimut katersukkamik takusassiaqanngilaq. Taamaattumik allattorsimaffik ataaniittoq tamakkiisuunngeritaarsinnaavoq”.

Nunatsinni inatsisinut atuuttunut nakkutiginnigatik Naalakkersuisut taamaalillutik ilaliipput. Inatsisit aqutassaraluatik pillugit.

Taamaattumik aalajangiiffigisassatut siunnersuutip atortussanngortinneqarnerani tamanik isiginnittumik pilersitsisinnaalernissaq anguneqassaaq, suut nunatsinni inatsisit atuuttuunersut, taamaalilluni Naalakkersuisut nunatsinni inatsisinik atuutsitsisutut, aamma

¹ Selvstyrets lovbekendtgørelse Nr. 4 af 20. april 2021 af landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning. Inatsisartutlov Nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik. Selvstyrets lovbekendtgørelse Nr. 15 af 4. april 2023 af Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut.

² Selvstyrets bekendtgørelse Nr. 28 af 13. juli 2022 om Forretningsorden for Naalakkersuisut.

³ Forretningsorden for Inatsisartut af 24. november 2022. Retningslinjer for høringer af 28. april 2023. Retningslinjer for aflevering af forslag til juridisk kvalitetssikring hos Lovafdelingen af 28. april 2023. Cirkulære om lovbekendtgørelser af 17. juli 2019.

⁴ § 37 spørgsmål. nr. 2025/107

allaffissornerujussuarmit inatsisit tamakkiisumik ilisimasaqarfigilissammatigik. Inatsisit Naalakkersuisoqarfimminnit pingaarnertut ilusilersugaasimasunit.

Unitseriartigu immitsinnut pisussaaffilertarnerput nutaanngililluinnartumut naleqqutinngilluinnartormullu.

Taakku oqaaseqaatigalugit siunnersuut Inatsisartuni suliarilluarneqarnissaanut tunniuppara.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Naliginnaasumik aalajangiiffigisassatut siunnersuutip saqqummiunneqarnerani inatsisissatut siunnersuutip AC-ataatsip ukiumut suliarinissaata naatsorsornerat sinnernavianngilaa, kisiannili tunngavilersuutit uani arlaqarsinnaapput, AC-nut marlunnut ukiumut suliarinninnissaasa naatsorsornerat malinneqarsinnaammat, siunnersuutip inatsisinik arlalinnik imaqaqnera peqqutigalugu, kiisalu Naalakkersuisut namminneerlutik nassuerutigimmassuk inatsisinik ataatsimut katersukkanik peqaratik inatsisinut siunnersuutaasussap saqqummiunneqarnerani ilanngunneqarsinnaasunik.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.